

ת"פ 33471/10/14 - מדינת ישראל נגד א א

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 33471-10-14 מדינת ישראל נ' א

בפני
כבוד השופט אליהו ביתן
בעניין:

המאשימה: מדינת ישראל

נגד

הנאשם: א א

גזר דין

כללי

1. בטרם שמיעת הראיות, הגיעו הצדדים להסדר טיעון במסגרתו כתב האישום המקורי שהוגש נגד הנאשם תוקן והנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן, שאלה עיקריהן:

ח א (להלן: "המתלונן") הוא דודו של הנאשם ובינו לבין אב הנאשם קיים סכסוך על שטח אדמה.

בתאריך 14.02.14, ככל הנראה על רקע הסכסוך המתואר, תקף הנאשם את המתלונן בכך שהכה אותו במקל. הנאשם לא חדל להכות את המתלונן גם כאשר הוא היה שרוע על האדמה, ומכותיו גרמו לו שבר בצלע 7, שבר ביד ושטף דם ברקמות הרכות בראש.

בהמשך למתואר, הגיע המתלונן לבית החולים "סורוקה", שם, בחדר המיון, מצבו התדרדר נשימתית והוא איבד את הכרתו. הוא אושפז בבית החולים למשך 6 ימים, נאלץ לעבור ניתוח ארתרוסקופיה בברך ימים ולאחר שחרורו מבית החולים נזקק לטיפול רפואי נוסף.

2. על יסוד הודאת הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן, כאמור, הוא הורשע בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לפי סעיפים 333 ו-335(א)(1) לחוק העונשין תשל"ז-1977.

3. במסגרת הסדר הטיעון הסכימו הצדדים כי התביעה תעתור להטיל על הנאשם 32 חודשי מאסר בפועל וההגנה תטען בעניין זה כהבנתה, יוטל על הנאשם מאסר על תנאי, והוא יפצה את המתלונן בסכום של 10,000 ₪. עוד הוסכם, שבמסגרת טיעוני ההגנה לעונש יטען שהמתלונן הגיע לזירה עם המקל שבו הוכה על ידי הנאשם, והתביעה לא תביא ראיות לסתור טענה זו.

4. בזמן ביצוע העבירה היה הנאשם צעיר מגיל 21 ומשכך, בנסיבות, חובה לקבל עליו תסקיר של שירות מבחן.

תסקיר שירות המבחן

בתסקיר שירות המבחן על הנאשם צוינו בין היתר הדברים הבאים:

הנאשם בן 20, רווק. תושב שבט אבו רביעה שבנגב. גדל בצריף בפזורה הבדואית. סיפר כי סיים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות. מתפרנס מעבודות מזדמנות. נעדר עבר פלילי. שלל בעייתיות בתחום ההתמכרויות, והסכים לשתף פעולה עם גורמי טיפול בתחום הקניית מיומנויות בהתמודדות עם מצבי הכעס. ציין כי לפני העבירה היה סכסוך בין משפחתו לבין המתלון, שהסתיים אחרי אירוע העבירה.

הנאשם סיפר כי ביום האירוע הופיע מולו המתלון וניסה לדרוס אותו, ובהמשך הכה אותו עם מקל, ובתגובה, הוא התנהג באופן המתואר בכתב האישום. הודה כי התנהגותו האלימה היתה קשה ועוצמתית וחרגה הרבה מעבר להגנה עצמית. עם זאת, שירות המבחן ציין כי הנאשם התקשה לבחון לעומק את המניעים להתנהגותו.

הנאשם הדגיש שמדובר באירוע חריג שאינו מאפיין אותו וציין כי נערכה סולחה בין הצדדים ושולם פיצוי למתלון.

בשיחה עם המתלון, סיפר, כי אכן נערכה סולחה בין הצדדים. תיאר את הפגיעה הקשה במצבו הבריאותי בעת האירוע, אך ציין כי כיום מתפקד מבחינה תעסוקתית. מדבריו עלה כי הנאשם אינו אדם אלים בדרך כלל, אלא הוא בחור חלש, גם פיזית.

שירות המבחן שקל את גורמי הסיכוי והסיכון של הנאשם, והמליץ להטיל עליו עונש מוחשי מתאים, שאם הוא יכלול מאסר בפועל, זה יהיה לתקופה לא ממושכת, שכן, מאסר ממושך עלול להוביל את הנאשם להפנמת נורמות התנהגות שליליות. כן הומלץ על הטלת מאסר על תנאי וקנס.

טענות הצדדים

1. ב"כ המאשימה חזרה על עובדות כתב האישום המתוקן; עמדה על הערכים שנפגעו ועל מידת הפגיעה בהם; טענה לחומרת עבירות האלימות בכלל, ובתוך המשפחה בפרט; פירטה את נסיבות ביצוע העבירה; טענה למדיניות הענישה ולעונשים שהוטלו במקרים אחרים; טענה כי מתחם העונש ההולם כאן נע בין 2 ל- 5 שנות מאסר בפועל; התייחסה לנסיבות הנאשם, להודאתו וחרטתו ולתסקיר שירות המבחן; וטענה שעונש מאסר בפועל לתקופה של 32 חודשים, לו היא עותרת, נמצא ברף התחתון של מתחם העונש ההולם. ביקשה להטיל על הנאשם 32 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי בסך עשרת אלפים ₪.

2. ב"כ הנאשם ציין כי האירוע עליו הנאשם נותן את הדין התרחש לפני למעלה משנתיים וכי בתום חקירת הנאשם הוא שוחרר על ידי קצין משטרה ללא כל תנאי מגביל. לטענתו, העובדה שהנאשם שוחרר ללא

תנאים מגבילים מלמדת כי המשטרה לא ראתה בשחרורו משום סיכון לציבור. עוד טען, כי אין המדובר באירוע מתוכנן, המתלונן הוא זה שהגיע עם מקל והנאשם משך ממנו את המקל והכה אותו בו בראשו. ציין כי בין הצדדים נערכה סולחה, במסגרתה המתלונן פוצה בסך של 5,000 ₪, והפנה לדברי המתלונן שהנאשם הוא בחור חלש שהושפע מאביו. טען כי בנסיבות אין טעם לשלוח את הנאשם למאסר ועדיף לתת לו כלים להתמודד עם מצבים דומים בעתיד. ציין, כי הנאשם הודה במיוחד לו כבר בחקירתו במשטרה. הוא בחור צעיר, ללא עבר פלילי וגם מאז האירוע הוא לא הסתבך בעניינים נוספים. באשר למתחם העונש ההולם, טען, כי בנסיבות המקרה הוא נע בין מאסר בעבודת שירות לשנת מאסר וטען כי המקרים שנדונו בפסקי הדין אליהם הפנתה התביעה חמורים מענייננו. הגיש פסיקה, תעודת גמר לימודים של הנאשם, מסמך המעיד על העסקתו ותלושי משכורת שלו.

3. הנאשם הביע צער על מעשיו.

דין והכרעה

1. הנאשם הכה את המתלונן במקל בחלקי גופו השונים ולא חדל להכותו גם לאחר שזה נפל ארצה. בהגיע המתלונן לבית החולים, מצבו הנשימתי התדרדר והוא איבד את הכרתו. אובחן כי נגרם לו שבר בצלע, שבר ביד ושטף דם ברקמות הרכות בראש. הוא אושפז למשך 6 ימים ועבר ניתוח ארטוסקופיה בברך ימין.

2. הערכים החברתיים שנפגעו מביצוע מעשה הנאשם הם בין היתר, שמירת הגוף; כבוד האדם; שלווה הנפשית; והערך של פתרון סכסוכים בדרכים לגיטימיות.

בנסיבות העניין, מידת הפגיעה בערכים האמורים היא משמעותית.

3. כברוב העבירות כך גם בעבירות האלימות, קשת העונשים המוטלים רחבה והעונש הקונקרטי מושפע - בעיקר - מנתונים ונסיבות הנוגעים למעשה המסוים. עם זאת, מדיניות הענישה הכללית בעבירות אלימות היא של החמרה.

"רבות נאמר בבתי המשפט על תופעת האלימות הפושה בחברה הישראלית ועל הצורך של איחוד כוחות של כל הרשויות לצורך מלחמה בתופעה זו. תפקידו של בית המשפט במאבק הוא הטלת עונשים מרתיעים ומשמעותיים על הנוקטים באלימות לפתרון סכסוכים, על מנת להעביר מסר, הן לעברייני האלימות והן לעבריינים הפוטנציאליים ולחברה כולה, כי אין החברה טולרנטית להתנהגויות מעין אלה" - ע"פ 4173/07 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (16.8.2007)

"בית משפט זה עמד פעמים רבות על חומרתן של עבירות אלימות המתבצעות על ידי מי שמבקש לפתור סכסוכים בכוח הזרוע ובמיוחד באמצעות נשק קר ועל הצורך בענישה משמעותית שתהווה גמול הולם לאינטרסים החשובים הנפגעים במקרים מסוג זה [ראו למשל ע"פ 7360/13 טאהא נ' מדינ"י (13.1.14) פסקה 8 והאסמכתאות המופיעות שם] - ע"פ 4631/13, 4635/13, 4659/13 מדינ"י נ' מוסא כרים ואח' (פורסם בנבו) (מיום 25.2.14).

4. בע"פ 15/1892 אימן אבו מדיעם נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 2015.05.31) הורשעו המערערים בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 333 בנסיבות סעיף 335(א)(1) ו-(2) לחוק העונשין. המערער 1 נטל מקל מרכבו והיכה באמצעותו את המתלונן, בכל חלקי גופו. בד בבד, יצא המערער 2 מהרכב, נטל מקל נוסף מהרכב, הצטרף אל המערער 1, והשניים היכו יחדיו את המתלונן באמצעות המקלות בכל חלקי גופו. בשלב מסוים הניחו המערערים למתלונן ונסעו מהמקום. בבית החולים נמצא כי כתוצאה ממעשי המערערים נגרמו למתלונן פצע בקרקפת; שבר בעצם הזיגומה; שברים בשוק הרגל השמאלית ובשורש שתי כפות הידיים; ושפשופים בידיו. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 14 ל-24 חודשי מאסר והשית על המערערים 14 חודשי מאסר בפועל.

בית המשפט העליון דחה את הערעור וקבע-

"בית משפט זה עמד פעם אחר פעם על הצורך בהרתעתם של אלו המבקשים "לפתור סכסוכים" בדרך אלימה. נקבע כי עלינו להילחם בנגע האלימות שפשט בארצנו ולהטיל עונשים מרתיעים ומשמעותיים על מי שבוחרים בדרך האלימות, בין אם הם עושים שימוש במקל ובין אם הם עושים שימוש בסכין או בכלי משחית אחר [ראו למשל: ע"פ 941/13 פרץ נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו) (26.11.2013)]. אף שיתכן שיש צדק בטענת בא-כוח המערערים לפיה מתחם העונש ההולם צריך היה להיות רחב יותר בנסיבות המקרה דנן, אנו סבורים כי העונשים שהושתו על המערערים אינם

חמורים יתר על המידה..."

בע"פ 13/4245 ג'רבאן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 01.08.2013) - דובר במערער שתקף את אשתו בעקבות סכסוך שפרץ ביניהם. הוא נטל מקל הליכה מעץ והיכה אותה בו בחוזקה בכל חלקי גופה לעיני ילדיו. כתוצאה מכך נגרמו למתלוננת שבר בקרסול ונפיחות ושטף דם בשוק ובכתף. **בית-המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 12 חודשים לשלוש שנות מאסר.** בשל נסיבותיו האישיות של הנאשם; העובדה שחזר לחיות עם המתלוננת ונטען כי הם מנהלים חיי משפחה תקינים; וחלוף הזמן מאז ביצוע העבירה - נגזרו על הנאשם **14 חודשי מאסר בפועל** ומאסר על תנאי. ערעור הנאשם על חומרת העונש נדחה.

בע"פ 05/8972 יצחק חנוך מימון נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 2006.02.22) דובר במערער אשר במסגרת סכסוך שכנים נטל מוט ברזל ושבר באמצעותו את הגדר המפרידה בין ביתו לביתה של שכנתו. בהמשך, השכנה הגיעה למקום יחד עם אדם נוסף, והמערער היכה את האדם שבא אתה באמצעות מוט הברזל וכתוצאה מכך נגרמו לו שבר-סדק, שפשוף ורגישות ביד, וידו גובסה. המערער הורשע במסגרת הסדר טיעון בעבירה של פגיעה

בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 334 ו-335(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 ונדון **לשנתיים מאסר בפועל**. בית המשפט העליון דחה את ערעורו על העונש למרות מצבו הרפואי, בהתחשב בין היתר בעברו הפלילי הכבד.

5. הנאשם היכה את המתלונן במקל בראשו ובחלקי גופו השונים, בעוצמה שגרמה לכך שצלע מצלעותיו נשברה, ידו נשברה, ברכו נחבלה ברמה שחייבה ניתוח, ונגרם לו שטף דם ברקמות הרכות בראש.

ריבוי החבלות, מיקומן, פיזורן על פני גופו של המתלונן ואופי הפגיעות שנגרמו למתלונן, מעידים שההתקפה של הנאשם על המתלונן היתה משמעותית, עוצמתית ואלימה.

במהלך התקיפה, המתלונן נפל ארצה והנאשם המשיך להכותו כשהוא שוכב, חסר אונים.

בזמן המעשה היה הנאשם כבן 19 ואילו המתלונן - אחי אביו - היה בסביבות גיל ה-50. פער זה, על משמעויותיו הידועות, מוסיף למעשה הנאשם נופך של חומרה.

6. אמנם, תקיפת הנאשם את המתלונן היתה בקרבת מבנה השייך למתלונן ולא הובהר מה היו מעשי הנאשם שם, אולם, לא נטען שמעשה הנאשם היה מתוכנן ויש להניח לטובת הנאשם שכך אכן היו פני הדברים; כאן המקום לציין, כי במסגרת הסדר הטיעון הסכימו הצדדים שהנאשם יוכל לטעון שהמקל בו תקף את המתלונן הוא מקל שהמתלונן הביא אתו למקום והתביעה לא תביא ראיות לסתור. הנאשם אכן טען שכך היה והתביעה לא סתרה זאת, כך שההנחה היא שטענת הנאשם כאמור, היא עובדה; יש להניח כי הנאשם עשה את המעשה בעצמו, לבדו, ללא השפעת אחר. אמנם, המתלונן אמר לשירות המבחן שאביו של הנאשם השפיע עליו לעשות את שעשה, אולם לא ברור האם המדובר בתחושה או התרשמות של העד או בעובדה, ולא ברור האם הדבר היה במסגרת האירוע עצמו או באופן כללי. מכל מקום, עובדה זו איננה מוזכרת בכתב האישום המתוקן ואין עליה הסכמה של הצדדים ואין לראות בה נסיבה שהוכחה; הנאשם גרם למתלונן חבלה בראש, שברים ביד ובצלע, וחבלה בברך שהצריכה ניתוח. הוא נזקק לששה ימי אשפוז ולטיפולים רפואיים גם לאחר אשפוזו; החבטות שחבט הנאשם במתלונן באמצעות מקל, במיוחד בראש, יכלו לגרום לפגיעה גופנית חמורה עוד יותר; הנאשם ביצע את מעשהו, ככל הנראה, על רקע סכסוך על שטח אדמה בין אבי הנאשם למתלונן.

7. התביעה הפנתה לפסקי דין בעבירות אלימות, בהם הוטלו על הנאשמים עונשי מאסר משמעותיים וביקשה ללמד מהם על העונש שראוי לגזור על הנאשם. עיון בפסקי הדין מלמד, כי המעשים שעליהם נדונו הנאשמים שם, חמורים מאלה שכאן.

בע"פ 5153/13 פלוני נ' מדיני" (פורסם בנבו, 13.01.14) דובר בתקיפה בצוותא, באמצעות מקלות עץ ואת חפירה, שגרמה למתלונן המטומות ושברים בכל חלקי גופו. בית המשפט המחוזי קבע שמתחם העונש ההולם הוא 2 - 4 שנות מאסר והטיל על המערער 3 שנות מאסר בפועל.

בית המשפט העליון דחה את ערעורו על העונש, תוך שהוא מציין כי "עיון במקרים דומים מעלה איפוא כי רף הענישה המקובל במקרים של הודאה בגדרי הסדר טיעון נע בין 18 ל- 24 חודשים" וכי העונש שהוטל אינו קל ומצוי בצד הגבוה של מתחם העונש.

בע"פ 4631/13 מדינ"י נ' כרים ואחרים (פורסם בנבו, 25.02.14) נדונו ערעורים וערעור שכנגד. דובר בתקיפה בצוותא במקלות אגרופים ובעיטות. במהלך התקיפה הונחתה מכה על ראש המתלונן, הוא התמוטט, ובהמשך נותח ואף הורדם והונשם למשך מספר ימים. לאחר מכן שוחרר לביתו כשהוא מוגבל מבחינה תפקודית וזקוק לסיוע בפעולות יום יומיות. ניתן תסקיר שלילי, ולאחד מהנאשמים היה עבר פלילי בתחום האלימות. נקבע מתחם שבין 18 חודשים ל- 5 שנות מאסר בפועל, ונגזרו עונשים של 40 חודשי מאסר ו- 28 חודשי מאסר. הערעורים והערעור שכנגד נדחו.

בע"פ 6326/10 מאיר טוויל נ' מדינ"י (פורסם בנבו, 16.05.11) דובר במערער שדקר את המתלונן בחזה ובמותן וגרם לו לפגיעות חמורות, אשר נדון ל- 4 שנות מאסר בפועל.

בע"פ 935/14 איגור אוסטרוביץ נ' מדינ"י (פורסם בנבו, 30.11.14) דובר במערער שתקף את המתלונן באמצעות סכין מטבח ודקר אותו דקירה עמוקה בשכם. נקבע מתחם שבין 3.5 ל- 5 שנים והוטלו 50 חודשי מאסר. הערעור נדחה.

בע"פ 1997/13 פלוני נ' מדינ"י (פורסם בנבו, 29.08.13) דובר בנאשם קטין שדקר את המתלונן ארבע דקירות סכין, שלוש באזור הגב ואחת במותן. המתלונן התמוטט, והמערער נמלט מהמקום בלי להזעיק עזרה. המתלונן אושפז למשך שישה ימים. אובחנו אצלו קרעים בטחול ובכליה ופצע דקירה בבטן. ניתן תסקיר שלילי. הוטלו 36 חודשי מאסר. הערעור נדחה.

בע"פ 48/12 מדינ"י נ' אריה בלקוול (פורסם בנבו, 05.08.12) המערער דקר את המתלונן 2 דקירות באזור הבטן. העונש הוחמר מ 30 ל- 34 חודשי מאסר בעקבות החמרת סעיף העבירה בה הורשע הנאשם, מפציעה בנסיבות מחמירות לחבלה חמורה בנסיבות מחמירות.

בע"פ 6453/12 שווקי הדרה נ' מדינ"י (פורסם בנבו, 13.05.13) דובר במערער שהכה ודקר את המתלונן וגרם לו חבלות קשות שהצריכו ניתוח. הוטלו 4 שנות מאסר. הערעור נדחה.

בע"פ 7874/13 חלדון עמרו נ' מדינ"י (פורסם בנבו, 24.06.14) הנאשם שיסף את צווארו של המתלונן בסכין יפנית, מאחורי האוזן ועד ללחי. נגרם למתלונן דימום מסכן חיים ונותרה לו צלקת משמעותית. נקבע מתחם שבין 18 חודשי מאסר ל- 4 שנות מאסר, והוטלו 40 חודשי מאסר בפועל. הערעור נדחה.

8. בהתאם לצורך לקיים יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיה ומידת אשמו של הנאשם ובין

העונש שיוטל; ובהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה; במידת הפגיעה בהם; במדיניות הענישה הנהוגה; ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה; אני קובע כי מתחם העונש ההולם למעשה העבירה של הנאשם הינו 1 ל-3 שנות מאסר בפועל.

9. בגזירת עונשו של הנאשם אני מביא בחשבון את גילו הצעיר; את העובדה שזוהי הרשעתו הראשונה; את העובדה שזהו מאסרו הראשון; את הודאתו - על משמעויותיה; את הפגיעה הצפויה לו ולמשפחתו ממאסרו; את ה"סולחה" שערכו הצדדים, במסגרתה המתלון פוצה בסך של 5,000 ₪; את עמדת המתלון, שאיננו מעונין בהטלת עונש חמור על הנאשם; את המלצת שירות המבחן שלא לגזור על הנאשם תקופת מאסר ארוכה; את חלוף הזמן מאז ביצוע העבירה; ואת סיכויי שיקומו של הנאשם.

10. שימוש באלימות במסגרת סכסוכים משפחתיים ובמיוחד סכסוכי קרקעות, נפוץ מאוד בחברה הישראלית. עניינים שבחברה הישראלית הכללית מתבררים במסגרות משפטיות אזרחיות מקובלות ומסתיימים בפסקי דין, פסקי בוררות וכד', "מתבררים" שם, לא אחת, באמצעות גרזנים ושאלות ומסתיימים באשפוזים בבתי חולים, ניתוחים, נכויות וכיוב'. כך יוצא שסכסוך פשוט, שהצדדים נמנעו מלהביאו בפני בית משפט אזרחי, מגיע בסופו של דבר, מכורח הנסיבות, לבית משפט הדין בפלילים, על כל ההשלכות השליליות הנובעות מכך. יש לעשות לשינוי המצב בדרך של חינוך והטמעת ערכים, אולם כל עוד זהו המצב, יש להטיל עונשים שיתרמו להרתעה.

11. בהתחשב בכל האמור, אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

א. 18 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר, שלא יעבור עבירת אלימות שהיא פשע.

ג. אני מחייב את הנאשם לשלם למתלון פיצוי בסך של 10,000 ₪.

זכות ערעור בתוך 45 יום

ניתן היום, ח' תמוז תשע"ו, 14 יולי 2016, בהעדר הצדדים.